

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2021
VIII. volební období

Pozměňovací návrh poslance Radka Kotena

k zákonu, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,

ve znění pozdějších předpisů,

sněmovní tisk č. 639

Zákon kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 639) se mění takto:

1. Do článku I se před bod 1 vkládá bod X.1, který zní:

„X.1 Do § 29 se vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) O nutnou obranu se naopak jedná, je-li obrana vedena vůči osobě, která neoprávněně vnikla do cizího obydlí za použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí, pokud takové jednání může vyvolat u obránce oprávněnou obavu z ohrožení života či zdraví jeho nebo jiné přítomné osoby.“ “

Odůvodnění

Platná právní úprava příliš limituje případy nutné obrany, kterou je naopak nutné posílit s ohledem na stále rostoucí agresivitu pachatelů zločinů, která se týká zejména porušování domovní svobody, kdy se pachatelé snaží násilně vniknout do obydlí či obdobných soukromých prostor bez ohledu na skutečnost, je-li v nich někdo přítomen.

Hlavním principem posílení nutné obrany je poskytnout občanům vyšší míru jistoty a bezpečnosti, aby se nemuseli obávat použít adekvátní nástroje a prostředky, když někdo poruší jejich domovní svobodu, bude se snažit vniknout do jejich obydlí a vyvolá v nich pocit, že pachatel může ohrozit jejich zdraví nebo dokonce život. Nová úprava zakotvuje zásadu „Můj dům, můj hrad“, která je součástí některých zahraničních úprav. Posiluje postavení a sebevědomí občana, který je napaden ve svém domě a hodlá se bránit, aby se nemusel obávat následného stíhání ze strany státních orgánů, když použil přiměřené nástroje proti pachateli, který bývá často ozbrojen. V takovém případě útočník na sebe bere riziko, že vyvolá-li odůvodněnou obavu z ohrožení majetku, zdraví či života oprávněné osoby, bude se napadený bránit, a to účinně, avšak bez případné sankce ze strany státu.

Změna zákona má sloužit k uznání takové obrany jako obrany nutné za situace, kdy v nechráněném prostoru by se o nutnou obranu jednat nemuselo, a současně zpřesňuje požadavek zákona, že se musí jednat o „přímo hrozící nebo trvající útok“, neboť podle stávající úpravy musí obránce např. ve svém domě nejdříve čekat, než bude útočníkem přímo napaden, nechce-li riskovat trestní stíhání. Za vhodný příklad lze použít i například střelbu skrze vnitřní dveře na útočníka, který již do chráněného prostoru pronikl. Nová úprava současně pokrývá

situaci, kdy je útok veden proti jiné přítomné osobě a obránce zasahuje v její prospěch. Meze použití nutné obrany jsou nastaveny tzv. oprávněnou obavou, která potlačuje možnost případného zneužití („oprávněnou obavou“ obránce nemůže být například vedení obrany na velmi vysokou vzdálenost nebo proti prchajícímu útočníkovi).

Závěr o naplnění či nenaplnění podmínek nutné obrany při ochraně obydlí bude mít soud. Nicméně podstatné je, že při vyhodnocení adekvátnosti nutné obrany se bude vycházet z toho, jak se okolnosti napadení jevíly obránci, nikoliv útočníkovi. Předložená úprava následuje současný vývoj judikatury, který směřuje ke stále vyššímu respektování a posílení chování a oprávnění poškozeného v neočekávané životní situaci, na kterou je nutné okamžitě reagovat.

Důležitost tohoto návrhu potvrzuje nedávný případ z Plzeňska, kdy majitel domku bránil legálně drženou zbraní sebe a svou ženu před vniknutím útočníka. Později se dokonce ukázalo, že lupič v minulosti spáchal vraždu seniora pro peníze, byl tedy mimořádně nebezpečný.

V Praze dne 14. dubna 2021